Slučaj FIMI media – Sanader – HDZ, tzv. veliki slučaj FIMI media

31.10.2021. · Hrvoje Zgombić

Slučaj FIMI media/Sanader/HDZ, tzv. veliki FIMI media slučaj

Ovaj slučaj vrlo je interesantan i aktualan, pa ga je potrebno podrobnije opisati.

I dalje, ja ne tvrdim nigdje da kaznena djela nisu počinjena, ali tvrdim da ono što je u okviru mojih kompetencija i što navodim u ovom tekstu, a što se spominje u Optužnici i prvostupanjskoj presudi nije točno. To vrijedi i za druge u ovom tekstu opisane slučajeve.

Ali to ne vrijedi za gore opisane slučajeve u poreznim sporovima pred upravnim sudom. Za te presude u cijelosti tvrdim da nisu samo sporne, već i očigledno protuzakonite.

Optužnica, kao i financijsko-knjigovodstveno vještačenje i Presuda vrve tvrdnjama koje se ni s čim ne mogu potkrijepiti kao radnje koje bi same po sebi bile kazneno djelo.

Tako se u Optužnici na str. 513 navodi (naglašeno označio HZ):

> *„... te nalaza i mišljenja vještaka za knjigovodstvo, računovodstvo i financije proizlazi da je okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. u inkriminiranom*

razdoblju, odnosno od kraja 2004. do srpnja 2009. ostvarilo poslovni odnos sa nizom trgovačkih društava u isključivom ili pretežitom vlasništvu države, kao i javnim institucijama iz kojeg je proizašla znatna dobit“.

Iz tog navoda Optužnice ne može se razaznati u čemu je problem. Je li problem u dobiti koju je ostvarila Fimi media d.o.o. ili je problem u ‘znatnoj’ ostvarenoj dobiti? U Optužnici nigdje ne piše, niti se to navodi u vještačenju da bi ‘znatna’ dobit Fimi media-e d.o.o. bila ostvarena zaračunavanjem prodaje svojih usluga ili roba po cijenama većim od tržišnih.

Stoga je konstatacija iz optužnice o ‘znatnoj dobiti’ besmislena i odražava subjektivni stav pisca Optužnice o pojmu ‘znatan’. Iz tog stava iz Optužnice proizlazi, da je Fimi media d.o.o. ostvarila dobit manju od ‘znatne’ ili da je poslovala s gubitkom, da Optužnice tada ne bi niti bilo.

Na str. 522. Optužnice navodi se:

„Na taj način, postupanjem protivno Zakonu o javnoj nabavi, odnosno redovnim procedurama i regularnom tržišnom natjecanju, namještanjem natječaja za okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. ostvarena je znatna korist, jer su naručitelji te usluge okrivljenom trgovačkom društvu Fimi media d.o.o. plaćali znatno skuplje nego što su stvarne cijene a što je vidljivo iz nalaza i mišljenja vještaka kao i iz obrane okrivljenica Anite Lončar Papeš i Nevenke Jurak.“

Pretpostavljam da Optužnica pod pojmom ‘stvarne cijene’ podrazumijeva tržišne cijene. Međutim, nigdje, **niti na jednom mjestu u nalazu i mišljenju vještaka se ne navodi da su naručitelji usluga Fimi Medii d.o.o. plaćali te usluge znatno skuplje nego što su tržišne cijene (ili ‘stvarne’ kako to navodi Optužnica)**. Ova tvrdnja u Optužnici je izmišljena.

Vještak samo na puno mjesta u svom vještačenju navodi na da je FIMI media d.o.o. svojim kupcima zaračunala usluge po cijenama većim nego što ih je platila svojim dobavljačima.

Notorna je činjenica da svako trgovačko društvo koje se bavi prodajom roba ili usluga, zaračunava svojim kupcima više cijene od onih koje je platilo svojim dobavljačima. Stoga su zaključci vještaka na brojnim mjestima svog vještačenja besmisleni jer se iz njegovih konstatacija ne može zaključiti da je FIMI media d.o.o. nešto prodavala iznad tržišnih cijena te da bi time ostvarila protupravnu imovinsku korist.

Upravo i da je tome tako, da je FIMI media d.o.o. svojim kupcima zaračunavala cijene iznad tržišnih, vještak za financije i računovodstvo nema nikakvih kompetencija utvrđivati jesu li cijene koje pruža neka marketinška agencija tržišne ili ne.

Za takve procjene postoje vještaci za marketing ili vještaci neke slične struke. Upravo zato, zbog nekompetencija vještaka za financije i računovodstvo za vještačenje u poslovima marketinga, Županijski sud u Zagrebu u predmetu ‘mala’ Fimi media d.o.o./Plinacro d.o.o., poslovni broj: 17 K-14/17 zatražio sljedeće:

„... knjigovodstveno – financijsko vještačenje provedeno po sudskom vještaku XY, dopunit će se marketinškim vještačenjem po sudskom vještaku za marketing-oglašavanje i tržišno komuniciranje ...“

„Dopuna vještačenja nalaže se zbog utvrđivanja tržišnih cijena onih usluga koje su bile predmet poslovanja TD Fimi media i TD Plinacro ...“

Prema tome, bez vještačenja vještaka za marketing, tvrdnja iz Optužnice da su naručitelji usluga od FIMI media d.o.o. te usluge „plaćali znatno skuplje nego što su stvarne cijene“, izmišljena je i nema uporišta u dokazima.

Prema navodima iz financijsko–knjigovodstvenog vještačenja proizlazi da je predmet vještačenja vještaka analiza poslovnog odnosa FIMI medie d.o.o. s raznim u nalogu vještaku pobrojanim trgovačkim društvima ili institucijama. Pri tome je vještaku u zadatak dano da analizira sljedeće:

1. *„kada su poslovni događaji dogovoreni,*
2. *koja vrsta poslovnih događaja je dogovorena te jesu li u cijelosti obavljeni,*
3. *jesu li obavljeni ugovoreni poslovni događaji ili pak neki drugi poslovni događaji,*
4. *dinamiku ispostave računa i njihovog plaćanja,*
5. *usporedbu ulaznih s izlaznim računima društva Fimi media d.o.o.,*
6. *je li s realizacijom poslovnih događaja započeto prije dogovaranja tih poslova te*

7. *realnost i istinitost poslovnih događaja opisanih u fakturama.“*

Međutim, od tih sedam pobrojanih zadataka vještaku, četiri od tih zadataka nisu u okviru kompetencija vještaka za financije i računovodstvo, već vještaka druge struke.

To su idući poslovi:

1. Koja vrsta poslovnih događaja je dogovorena te jesu li u cijelosti obavljeni
2. Jesu li obavljeni ugovoreni poslovni događaji ili pak neki drugi poslovni događaji
3. Je li s realizacijom poslovnih događaja započeto prije dogovaranja tih poslova
4. Realnost i istinitost poslovnih događaja opisanih u fakturama

Ad 1) Vještak za financije i računovodstvo nema kompetencija da marketinške poslove koje je ugovarala FIMI media d.o.o. dijeli po vrstama. To nije njegova struka.

Ad 2) Vještak za financije i računovodstvo nema kompetencija da procjenjuje jesu li obavljeni ugovoreni poslovi ili pak neki drugi. To nije njegova struka kad se radi o poslovima marketinga. Kako bi to bilo zornije opisano, kako bi vještak za financije i računovodstvo mogao procijeniti je li obavljen remont nuklearne elektrane Krško ili nešto drugo. Sud bi, doduše, mogao smatrati da je poslovanje agencije za marketing vrlo jednostavno i da svaka osoba sa zdravorazumskim rasuđivanjem može doći do ispravnog zaključka u odnosu na

postavljeni zadatak. Ali u tom slučaju, vještačenje ne bi bilo niti potrebno, već bi po načelu zdravorazumskog rasuđivanja relevantne zaključke mogli donositi i državni odvjetnici i suci bez vještačenja. Ovaj konkretni zadatak mogao je obaviti samo vještak za marketing.

Ad 3) Niti u ovom zadatku nema vještak za financije i računovodstvo kompetencije da donosi formalne ili službene zaključke kao dio svog nalaza i vještačenja. Da bi vještak tako nešto mogao tvrditi morao bi dobro poznavati proces poslovanja jedne marketinške agencije.

Pa tako, npr. tvrdi se na u prvom pasusu na str. 200 u presudi Županijskog suda sljedeće:

> *„U odnosu na Hrvatsku lutriju provedenim financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem (osnovni nalaz i mišljenje) utvrđeno je da se poslovanje društva Fimi Media s društvom Hrvatska lutrija odvijalo u razdoblju od kolovoza 2006. do siječnja 2010. godine, te se ukupno radilo o 61 poslu koji su se odnosili na isporuke usluga produkcije animiranih spotova, organizacije svečanih otvaranja, oglašavanja na megaboard plakatima, tv-spotova i dr., time da se s realizacijom ukupno pet poslova započelo prije ugovaranja, odnosno naručivanja istih. Fimi Media je ukupno zaračunala Hrvatskoj lutriji vrijednost isporuka u iznosu od 10.571.112,08 kn.“,*

a da bi se samo malo kasnije, u trećem pasusu na str. 200 Presude navelo sljedeće:

„... a da je prvi posao Hrvatske lutrije i Fimi Medie bio oglašavanje na Trgu bana Jelačića jer je Fimi Media imala ekskluzivno pravo oglašavanja na temelju ugovora sa Anić Holdingom.“

Vjerojatno nema te agencije u RH, niti svijetu koja proda svom klijentu prostor na megaboardu na nekoj lokaciji, ili reklamu na krovu ili fasadi zgrade Anić Holdinga, pa tek onda ide tražiti ima li slobodnih mjesta na megaboardu na toj lokaciji ili je li slobodan krov ili fasada zgrade Anić Holdinga. Pa upravo je logično da neka marketinška agencija zakupi ekskluzivno prostor na godinu dana na krovu ili fasadi zgrade Anić Holdinga, a onda da tako zakupljen prostor prodaje svojim kupcima, odnosno započne poslove prije ugovaranja. Ali za Optužnicu takav način poslovanja je dokaz kaznenog djela. Nema veće besmislice od takve tvrdnje iz Optužnice. O takvom jednom zadatku mogao se je očitovati samo vještak za marketing.

U trećem pasusu na str. 543 Optužnice navodi se:

„Okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. ukupno je zaračunalo vrijednost isporuka (Hrvatskoj lutriji, prim. HZ) u iznosu od 10.571.112,08 Kn, dok su ulazni troškovi iznosili 6.705.691,83 Kn, iz čega proizlazi razlika između zaračunatih vrijednosti i ulaznih troškova u iznosu od 3.865.420,25 Kn.“

Po čemu bi to vještak za financije i računovodstvo trebao zaključivati koji dio godišnjeg zakupa npr. megaoboarda ili ekskluzivnog zakupa krova ili fasade na zgradi Anić Holdinga

se odnosi na Hrvatsku lutriju. Tog zaključka nema u nalazu mišljenju vještaka, niti on ima kompetencije tako nešto procjenjivati.

Kako je vještak koji je stručnjak za financije i računovodstvo uopće mogao povezati izlazne i ulazne račune Hrvatske lutrije? Kako je mogao znati kako povezati jednu izlaznu fakturu FIMI medie d.o.o. s ulaznim računima dobavljača FIMI medie d.o.o. koji se odnose na tu izlaznu fakturu? Tu vezu je mogao uspostaviti samo vještak za marketing.

Ali, kad bi ova konstatacija iz Optužnice i bila točna, koji je uopće smisao te konstatacije? Ako se želi reći da je FIMI media d.o.o. Hrvatskoj lutriji zaračunavala usluge po cijenama većim od tržišnih, onda je o visini tržišnih cijena trebao vještačiti vještak za marketing. Ovako ova konstatacija iz Optužnice, u smislu počinjenja kaznenog djela, ima isti smisao kao konstatacija do koje bi mogao doći vještak za financije i računovodstvo, da je Hrvatska lutrija u npr. 2008. godini platila HEP-u 1.000.000 Kn računa za struju. Nema nikakve kvalitativne razlike između izjava iz Optužnice o FIMI medii d.o.o. i izjave o računima HEP-a.

Ad 4) Vještak za financije i računovodstvo nema nikakvih kompetencija procijeniti realnost i istinitost poslovnih događaja opisanih u fakturama jer kad bi to mogao, onda bi mogao procijeniti i je li remont nuklearne elektrane Krško koju u svojoj fakturi elektrani opisuje npr. Končar realan i istinit ili je li opis na fakturi neke privatne klinike o operaciji bubrega njihovog pacijenta realan i istinit. Očita je besmislenost takvog

zadatka vještaku. Čemu onda služe vještaci druge struke?!

Obzirom da se nalaz i zaključci vještaka ponavljaju gotovo kod svakog subjekta s kojim je poslovanja FIMI media d.o.o., na ovom mjestu će se iznijeti samo analiza vještačenja vještaka u slučaju Hrvatskih šuma d.d. i Plinacro d.o.o. što daje dobru ilustraciju ukupnog vještačkog nalaza i mišljenja, pa onda i Presude.

Hrvatske šume d.o.o.

U slučaju Hrvatskih šuma Optužnica na str. 524 ima tri sljedeća navoda:

1. *„Iz nalaza i mišljenja vještaka za knjigovodstvo, računovodstvo i financije proizlazi da je okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. ukupno zaračunalo vrijednosti isporuka u iznosu od 2.475.528,50 Kn dok su ulazni troškovi koji su zaračunali dobavljači okrivljenog trgovačkog društva Fimi media d.o.o. iznosili 1.333.701,35 Kn, iz čega proizlazi razlika između zaračunatih vrijednosti i ulaznih troškova u iznosu od 1.141.827,15 Kn.“*
2. *„Iz iskaza naprijed navedenih svjedoka, te nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da je od 2006. do kraja 2007. sukladno dogovoru s okrivljenicom Nevenkom Jurak i okrivljenicom Anitom Lončar Papeš, Darko Beuk, predsjednik uprave trgovačkog društva Hrvatske šume d.d. i okrivljenog trgovačkog društva Fimi media d.o.o. u vrijednosti od 2.475.528 Kn dijeleći postupke jedinstvene*

nabave na vrijednost do 200.000,00 Kn, te provođenjem namještenih postupaka ograničenog prikupljanja ponuda.“

3. *„Kako iz predmetnog nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da je okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. isporučenu robu naručivalo i prije nego li je zaključilo ugovor sa trgovačkim društvom Hrvatske šume d.o.o. logično je zaključiti da je znalo da će isti biti zaključen što nedvojbeno potvrđuje zaključak da je poslovanje sa trgovačkim društvom Hrvatske šume d.o.o. unaprijed dogovoreno. Navedeno ujedno logičnim čini i znatnu razliku između zaračunate vrijednosti isporučene robe i nabavne vrijednosti iste.“*

Ad 1) kako je objašnjeno gore na primjeru Hrvatske lutrije, konstatacija o utvrđenoj razlici između izlaznih i ulaznih računa nema nikakvog smisla jer se ne zna što Optužnica tom konstatacijom želi reći. Prvo, sam vještak ne navodi je li ta razlika bruto marža ili neka druga veličina, niti bi igdje iz vještačenja proizlazilo da su cijene iskazane u izlaznim računima veće od tržišnih. Takvu konstataciju vještak za financije i računovodstvo ne može niti izreći jer nije stručnjak za poslove marketinga. Tako nešto bi mogao ustvrditi samo vještak za marketing kako je to ispravno utvrdio i Županijski sud u Zagrebu u predmetu poslovni broj: 17 K-14/17.

Ad 2) u nalazu i mišljenju vještaka nema niti slova o dijeljenju poslova jedinstvene nabave, tako da je ta tvrdnja u Optužnici sporna.

Ad 3) uopće je sporno zašto bi Optužnica smatrala da je naručivanje neke robe prije ugovaranja prodaje iste nužno sporno. Ako se ne varam, Konzum naručuje jogurt od Vindije ili Dukata prije nego istu tu robu proda. Isto to rade svi trgovci na svijetu, osim kad se radi o robi velikih vrijednosti, npr. automobili, iako i ti trgovci nešto automobila drže u salonima spremnim za prodaju, dakle nabavljenih prije prodaje. Zašto bi zakup npr. megaboarda od strane FIMI media d.o.o. na godinu dana, pa prodaja tog prostora Hrvatskim šumama na tri mjeseca (dakle nakon zakupa megaboarda) bio dokaz kaznenog djela. Ali Optužnica ide i dalje i na kraju tog istog pasusa navodi:

> *„Navedeno ujedno logičnim čini i znatnu razliku između zaračunate vrijednosti isporučene robe i nabavne vrijednosti iste.“*

Po čemu nabavljanje neke robe prije prodaje čini logičnim zaradu na prodaji te robe? Optužnica nigdje u konkretnom slučaju ne tvrdi da je roba prodana iznad tržišne cijene, to nigdje ne tvrdi niti vještak; pa koja je onda svrha te konstatacije iz Optužnice. Konstatacija o „znatnoj razlici“ je besmislena i irelevantna.

Plinacro d.o.o.

Na str. 534 Optužnice navodi se sljedeće:

1. *„Okrivljeno trgovačko društvo Fimi media d.o.o. ukupno je zaračunalo vrijednost isporuka od 5.210.963,16 Kn, dok su ulazni troškovi istog iznosili 3.552.923,62 Kn, iz čega proizlazi razlika između zaračunatih vrijednosti i ulaznih troškova u iznosu od 1.658.039,54 Kn.“*
2. *„Od navedenog iznosa razlika, iznos od 196.486,00 Kn odnosi se na usluge koje su naručene, a koje uopće nisu obavljene.“*

Ad 1) navedena razlika ne upućuje na ništa, ništa ne govori je li FIMI media d.o.o. neprimjereno, po cijenama većim od tržišnih, zaračunavala svoje usluge Plinacro-u d.o.o. Vještačenje vještaka vrvi takvim izjavama o razlici u cijeni u slučaju poslovnog odnosa FIMI medie d.o.o. sa svim trgovačkim društvima ili institucijama pobrojanim u Optužnici. Te izjave vještaka nemaju nikakvu vještačku vrijednost i irelevantne su. Činjenice koje opisuje vještak samo su rezultat aritmetičke operacije i nemaju nikakvu vrijednost u ovom postupku koji je rezultirao osuđujućom presudom.

Ad 2) vještak navodi da se iznos od 196.486,00 Kn odnosi na usluge koje je Plinacro d.o.o. naručio, a uopće nisu obavljene. Međutim isti vještak vještači i u predmetu ‘male’ FIMI medie, odnosno poslovni odnos FIMI medie d.o.o. i Plinacro-a d.o.o. u predmetu pod brojem K-DO-100/15 i IS-DO-45/15 i u svom vještačkom nalazu i mišljenju od 15. studenog 2016. godine navodi da je vrijednost naplaćenih, a neobavljenih usluga 110.595,00 Kn, dakle 43% manje nego što utvrđuje u svom vještačenju u ovom predmetu. A radi se o istom činjeničnom

supstratu, istim činjeničnim okolnostima i istoj dokumentaciji u oba slučaja.

U svom vještačenju od 28. rujna 2011. vještak utvrđuje da se radi o iznosu od 196.486,00 Kn za koje ne postoje dokazi da su usluge isporučene, a to stoga što zaračunate usluge Plinacro-u d.o.o. nije mogao povezati s ulaznim računima (podizvođača). Drugim riječima, vještak tvrdi sljedeće:

Kad neko trgovačko društvo isporučuje usluge, a nema ulaznih računa za te usluge, onda se treba smatrati da te usluge nisu niti pružene. Posljedično, tako izdane fakture su fiktivne.

To isto vještak tvrdi i kod analiza poslovnog odnosa FIMI medie d.o.o. sa svim trgovačkim društvima i institucijama koja se nabrajaju u optužnici.

Ako se pretpostavi da je logika vještaka točna, onda bi se, posljedično toj logici, moglo i moralo tvrditi da vještak nije pružio Državnom odvjetništvu svoje usluge vještačenja jer svoju izlaznu fakturu prema Državnom odvjetništvu ne može potkrijepiti ulaznim fakturama od dobavljača (podizvođača), a da je njegov račun izdan DORH-u fiktivan.

Takva tvrdnja najvjerojatnije bi bila besmislica, kao što je besmislica tvrdnja vještaka da nema pruženih usluga, ako se one ne mogu povezati s ulaznim fakturama dobavljača.

Da bi vještak to mogao tvrditi, morao je analizirati sposobnost i kapacitet FIMI medie d.o.o. da samostalno obavlja poslove marketinga, a to je izvan njegovih kompetencija. To je posao vještaka za marketing. Kako to vještak nije bio kvalificiran

procijeniti, utekao se besmislenoj tvrdnji da ako za izlaznu fakturu FIMI medie d.o.o. ne postoje odgovarajuće jedna ili više ulaznih faktura dobavljača da onda usluga nije niti pružena (a izdane fakture su fiktivne).

Posebno je sporno zašto je uopće vještaku dan nalog da analizira ulazne fakture fimi medie. Vještak je trebao samo utvrditi jesu li usluge koja je pružala fimi media prema 29 trgovačkih društava zaista i pružene. Ta aktivnost vještaka posve je izvan kompetencija vještaka za financije i knjigovodstvo te je za takvo vještačenje potreban vještak za marketing. A vještak za marketing morao bi pregledati svu dokumentaciju koju Fimi media ima, a koja se odnosi na pružene usluge, morao bi obaviti razgovore s osobama u Fimi medii nadležnim za pružanje usluga klijentima, morao bi obaviti razgovore s predstavnicima 29 trgovačkih društava, naročito s osobama zaduženim za marketing te bi morao zatražiti i provjeriti dokumentaciju koju su tih 29 trgovačkih društava dobili od Fimi medie i sklopu pružanja usluga. To nije napravljeno, a to vještak za financije i knjigovodstvo to nije ni mogao niti znao napraviti. Problem je već u tome što si je vještak za financije i računovodstvo dopustio da se upusti u vještačenje četiri od ukupno sedam zadataka koje je dobio od državnog odvjetništva, a za koje nema potrebne kompetencije.

Općenito bi se oko angažiranja vještakâ u kaznenim postupcima pred hrvatskim sudovima (a i u drugim sudskim postupcima) moglo postaviti barem četiri pitanja:

1. **Kako, pored nekoliko stotina stalnih sudskih vještaka za financije i računovodstvo u RH, većinu poslova od DORH-a ili od USKOK-a dobiva jedan ili svega nekoliko vještaka? Radi li se tu o slučajnosti ili o istom onom pogodovanju za koje se optužuju optuženici u slučaju FIMI media/Sanader/HDZ?**
2. **Kako su DORH ili USKOK utvrdili jesu li cijene koje im zaračunava vještak tržišne, odnosno da nisu puno veće od 'stvarnih', kako se u Optužnici tvrdi za usluge koje je FIMI media d.o.o. pružala svojim klijentima pobrojanim u Optužnici? Je li DORH ili USKOK nešto priječilo da provedu postupak nabave, u skladu ili ne sa Zakonom o javnom nabavi, i tako dođu do najboljeg i najpovoljnijeg vještaka?**
3. **Započinju li vještaci s radnjama vještačenja prije nego što sklope ugovor o vještačenju**
4. **Jesu li angažirani vještaci neovisni stručnjaci u odnosu na DORH ili USKOK?**

Ako u Hrvatskoj postoji nekoliko stotina sudskih vještaka za financije i računovodstvo, nije li logično da kad jedan vještak vještači po nalogu državnog odvjetništva (ili suda, svejedno), da taj vještak više ne može vještačiti sve dok svih ostalih nekoliko stotina sudskih vještaka ne vještače po nalogu državnog odvjetništva (ili suda). Po čemu se državno odvjetništvo ili sudovi drže uporno svega nekoliko vještaka.

Neoboriva je pretpostavka da se jedan imenovani sudski vještak po svojim kvalitetama ili kompetencijama ne razlikuje od drugog imenovanog sudskog vještaka! Pa čemu onda takva selektivnost. Ili ta selektivnost u ovisnom hrvatskom pravosuđu ipak ima svoju svrhu.

U trećem pasusu na str. 259 Presude, Sud navodi:

> *„Dakle, zaključno proizlazi da je poslovna suradnja Fimi Medie i društava navedenih u izreci presude za stvarno obavljene usluge ostvarena bez obzira na ponuđene uvjete …“*

Sud, na žalost uopće ne zna koji su to ponuđeni uvjeti, jesu li oni tržišni ili ne, već nagađa o tim uvjetima, čak i mimo nalaza i mišljenja vještaka koji niti na jednom mjestu u svom nalazu i mišljenju ne navodi da cijene po kojima je FIMI media d.o.o. pružala svoje usluge nisu tržišne. Jedino što vještak tvrdi na mnogo mjesta u svom nalazu i mišljenju jest da je FIMI media d.o.o. svojim kupcima zaračunala višu vrijednost, nego što je platila svojim dobavljačima. Kako to radi svaki trgovac na svijetu, te brojne identične konstatacije vještaka nemaju nikakvu vrijednost za konkretan postupak i neupotrebljive su za potrebe donošenja presude.

Na istoj str. 259 Presude, u četvrtom pasusu, Sud nastavlja svoje obrazloženje i navodi (naglašeno označio HZ):

> *„Sud je prihvatio nalaz i mišljenje o provedenom financijsko-knjigovodstvenom vještačenju provedenom po stalnim sudskim vještacima XX i YY.*

„Naime, navedeni nalazi i mišljenja sačinjeni su opsežno i detaljno, na temelju raspoloživih podataka i dokumentacije te sukladno pravilima struke.“

„Sud je ocijenio provedeno vještačenje zajedno sa svim usmenim i pisanim dopunama kao vjerodostojan dokaz, te je isto prihvaćeno jer je sačinjeno na temelju raspoložive dokumentacije koju je vještak pregledao i analizirao, pravila struke, dugogodišnjeg iskustva i najboljeg stručnog znanja, kako je to sam vještak i iskazao.“

„... te je vještačenje prihvaćeno kao jasno, razumljivo, detaljno i stručno.“

„Po ocjeni suda, ničim nije dovedena u sumnju točnost danog nalaza i mišljenja, pa je prijedlog za provođenjem novog vještačenja po novom vještaku (prijedlog obrane, prim. HZ) sud odbio kao nevažan i odugovlačeći dokazni prijedlog.“

Prvo, od sedam zadataka koji su dobili vještaci:

1. *„kada su poslovni događaji dogovoreni,*
2. *koja vrsta poslovnih događaja je dogovorena te jesu li u cijelosti obavljeni,*
3. *jesu li obavljeni ugovoreni poslovni događaji ili pak neki drugi poslovni događaji,*
4. *dinamiku ispostave računa i njihovog plaćanja,*
5. *usporedbu ulaznih s izlaznim računima društva Fimi media d.o.o.,*

6. *je li s realizacijom poslovnih događaja započeto prije dogovaranja tih poslova te*
7. *realnost i istinitost poslovnih događaja opisanih u fakturama.“*

u 4 od 7 navedenih zadataka, vještak za financije i računovodstvo nema kompetencija obavljati takve analize, već bi to morao napraviti vještak za marketing. Prema tome, ostaje pitanje za Sud, temeljem kojih pravila struke je vještak proveo to vještačenje ili sam Sud nemušto navodi da je vještačenje napravljeno po pravilima struke, a da sam o tim pravilima ne zna ama baš ništa.

Pravo pitanje vještaku nikad nije naloženo:

> **JE LI I KOLIKA JE FINANCIJSKA ŠTETA NASTALA SUBJEKTIMA KOJI SU POBROJANI U OPTUŽNICI, A KOJI SU BILI KUPCI USLUGA FIMI MEDIA?**

A to pitanje daleko nadilazi kompetencije vještaka za financije i računovodsvo!

Kako itko, ne samo vještak, može razumjeti što, u kontekstu kaznenih djela koja se stavljaju na teret optuženicima, mogu značiti sljedeće izjave vještaka:

1. FIMI media d.o.o. je subjektu X zaračunao viši iznos nego što je platio svojim dobavljačima ili
2. U slučaju usluga subjetku X, FIMI media d.o.o. ne raspolaže ulaznim fakturama za isporučene usluge. Dakle,

usluge nisu pružene, a izdane fakture subjektu X su fiktivne.

Ako je npr. Končar HEP-u pružio usluge montaže turbine u hidroelektrani na Dobri, a nema o tome ulazne fakture dobavljača, onda Končar po vještaku, a i po Sudu, nije izvršio usluge montaže, a njegova faktura HEP-u je fiktivna, bez obzira što Končar o tome ima primopredajni zapisnik opsega možda i 1000 stranica?

Što ako je npr. Končar imao dobavljače (podizvođače), a HEP-u za uslugu montaže zaračunao više nego što je zbroj iznosa faktura njegovih dobavljača? Zar bi bilo normalno da nije tako postupio?

Kako se na ijednoj od te dvije izjave o Končaru može stvoriti slika o kaznenom djelu.

Vještački nalaz i mišljenje vitalan su dio skupa svih dokaza u ovom postupku. Postavlja se razumno pitanje:

> **AKO NA GORE POBROJANIM IZJAVAMA VJEŠTAKA, IZMEĐU OSTALOG, VISI PRESUDA SUDA, KAKO JE TA PRESUDA UOPĆE DONESENA?**

Kako je sud prihvatio vještački nalaz i mišljenje kao **jasno, razumljivo, detaljno i stručno,** sačinjeno **sukladno pravilima struke,** kad sam sud nije mogao raspoznati jesu li zadaci dani vještaku u okviru kompetencija koje ima vještak za financije i računovodstvo.

Na kojim pravilima struke se zasniva npr. sljedeći zaključak iz trećeg pasusa točke D. mišljenja vještaka:

> *„U poslovanju s TD Mibel d.o.o., društvo Fimi media d.o.o. zaračunalo vrijednost usluga od ukupno 154.192,87 kn, a kako istovremeno nije imalo nikakvih ulaznih troškova dobavljača koji bi se mogli povezati s isporukama iskazanima na računima izdanima društvu Mibel d.o.o., odnosno ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo razvidno da su zaračunane usluge zaista i napravljene, to znači da se radi o fiktivnim računima (naglasio: HZ) (računima izdanima za neobavljene usluge, odnosno neobavljene isporuke).“*

Iz kojeg pravila struke (koje spominje Sud) izvire zaključak vještaka da ako nema ulaznih troškova dobavljača, onda nema niti isporuke, a da vještak ništa ne govori o broju zaposlenih u FIMI media d.o.o., ništa ne govori o kvalifikacijskoj strukturi tih zaposlenika, niti o kapacitetu FIMI media da sama pruža neke usluge. Što su ti ljudi-zaposlenici radili u FIMI media? Skupljali fakture dobavljača!? Ako je već netko trebao utvrđivati vezu i između isporuka (izlaznih faktura) i ulaznih troškova dobavljača, nije li to trebao biti vještak za marketing koji je jedini mogao i trebao utvrditi može li neke usluge FIMI media pružiti bez angažiranja podizvođača (dobavljača), samostalno sa svojim stručnim zaposlenicima i drugim kvalifikacijama za obavljanje poslova marketinga i radi li to FIMI media d.o.o. po tržišnim cijenama.

Iz kojeg pravila struke proizlazi da vještak nije bio dužan provjeriti točnost, potpunost i istinitost svakog materijalno značajnog podatka koji je utvrdio u svom nalazu, a koji je dobio u spisu od DORH-a? Vještak je bio dužan provjeriti točnost, potpunost i istinitost svakog značajnog podatka do kojeg je došao u svom nalazu, a ne ih prihvatiti ‘zdravo za gotovo’. Iz nalaza vještaka ne vidi se da je išta provjeravao.

Iz kojih pravila struke proizlazi da se vještak mogao u svom vještačenju pouzdati samo u dokumentaciju koja se nalazi u spisu i koju mu je predalo državno odvjetništvo?

Na temelju kojih propisa je radio vještak? Vještak se trebao očitovati je li svoje vještačenje radi na temelju Zakona o računovodstvu i Međunarodnih i Hrvatskih računovodstvenih standarda ili na temelju drugih propisa važećih u vrijeme počinjenja inkriminiranih djela.

Vještak je bio dužan provesti intervjue sa svim optuženicima, s ključnim osobama u FIMI medii d.o.o. i u svim subjektima s kojima je FIMI media d.o.o. imale poslovne odnose, a koji su bili predmet njegove analize i navedeni u nalogu za vještačenje vještaku. Ti intervjui imaju za svrhu da vještak stekne bolje razumijevanje poslovnih procesa i poslovnih odnosa FIMI medie d.o.o. sa svojim poslovnim partnerima, da dođe do saznanja i o drugoj relevantnoj dokumentaciji te onda i financijskih podataka i informacija koje je analizirao.

Pogledajmo slučaj društva Plinacro d.o.o., odnosno tzv. ‘male’ FIMI medie. Taj slučaj je ilustrativan za sve odnose FIMI media d.o.o. jer se uglavnom radi o istom činjeničnom supstratu, istim

činjeničnim okolnostima kao i za sve ostale subjekte koje spominje Optužnica, a koji su imali poslovni odnos s FIMI mediom d.o.o.

To vještačenje je neutemeljeno, kao i šteta koju je vještak utvrdio. Kako je to i Sud uvidio, onda je Sud odredio da vještak za marketing napravi dopunski nalaz i mišljenje. Vještak za marketing u svom prvom nalazu i mišljenju utvrđuje štetu koju je pretrpjelo društvo Plinacro d.o.o. od 707.148.42 Kn, a vještak za financije i računovodstvo onda u svom dopunskom nalazu i mišljenju potvrđuje tu štetu. Tu je uloga vještaka za financije i računovodstvo bila nebitna jer potvrđivanje štete koju je utvrdio vještak za marketing potpuno izlazi izvan njegovih kompetencija. Bilo bi isto da je štetu koju je „pretrpjelo“ društvo Plinacro d.o.o. potvrdio bilo koji medicinski brat iz bolnice Merkur u Zagrebu.

U slučaju FIMI media d.o.o. / Plinacro d.o.o., vještak za marketing iznosi napamet stope bruto marži koje je za pojedine skupine poslova mogla svojim klijentima zaračunati FIMI media, a koje bi bile na razini tržišnih cijena. Vještak za marketing nije bio sposoban u svom vještačenju utvrđene stope bruto marži za pojedine skupine usluga koje je pružala FIMI media d.o.o. potkrijepiti ni literaturom, niti jednim dokumentom ili izvorom. Niti ja nemam kompetencija procenjivati posao vještaka za markteting. Ali postoje neka opća pravila vještačenja – ponajprije, ne mogu se zaključci donositi iz glave, već moraju biti dokumentirani.

U slučaju FIMI media d.o.o. / Plinacro d.o.o. Sud je donio prvostupanjsku oslobađajuću presudu.

Sad se jasno postavlja pitanje kako se na Sudu u ovom predmetu na temelju slučaja poslovnog odnosa FIMI media d.o.o. i Plinacra te ostalih vrlo sličnih poslovnih odnosa FIMI medie d.o.o. sa svojim klijentima javnim poduzećima ili ministarstvima, a koji su pobrojani u Optužnici, mogao na temelju istog činjeničnog stanja, istih činjeničnih okolnosti, istih dokumenata donijeti osuđujuću prvostupanjsku presudu, a u samostalnom slučaju FIMI media d.o.o. i Plinacro d.o.o. na istom Sudu oslobađajuću prvostupanjsku presudu.

Zar je bilo tako teško sucu u slučaju velike 'FIMI medie' otići do susjedne kancelarije gdje sjedi sudac koji je oslobodio optuženika u slučaju male 'FIMI medie' i zapitati ga da mu da svoje viđenje slučaja. Razumna je pretpostavka da nije moguće u ta dva slučaja koja se gotovo u cijelosti preklapaju donijeti različite, čak suprotne presude. Koliko mi je poznato, postoji još nekoliko slučaja 'male' FIMI medie'; i u svim tim slučajevima donesene su oslobađajuće presude.

Presuda Vrhovnog suda

U presudi Vrhovnog suda od 11. lipnja 2021. godine navodi:

> *„Osim toga, prvostupanjski je sud valjano i detaljno analizirao odnos Fimi Medie d.o.o. sa 29 trgovačkih društava u pretežitom ili isključivom vlasništvu RH te javnih institucija čijim nezakonitim poslovanjem je*

ostvarena protupravna imovinska korist za optuženu Hrvatsku demokratsku zajednicu, dajući valjane i jasne razloge o odnosu Fimi Medie d.o.o. i optužene Hrvatske demokratske zajednice u okviru paralelnog sustava financiranja.“

Prvostupanjski sud mogao je valjano i detaljno analizirati odnos FIMI medie d.o.o. s 29 trgovačkih društava samo preko financijskog vještačenja čiji su dijelovi gore detaljnije analizirani te je pokazano da se na temelju tog vještačenja ne mogu donositi sudovi, naročito ne u jednom sudskom postupku.

Dalje Vrhovni sud navodi:

„Treba napomenuti da ovaj drugostupanjski sud prihvaća ocjenu suda prvog stupnja da je financijsko knjigovodstveno vještačenje provedeno stručno, savjesno i objektivno, čime je neosnovan niz optuženikovih prigovora glede vjerodostojnosti, koji su uostalom razmotreni u okviru žalbe zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.“

Iz ovog navoda Vrhovnog suda dalo bi se iščitati da Vrhovni sud uopće nije napravio uvid u predmetno vještačenje.

Dalje navodi Vrhovni sud:

„Naime, prvostupanjski sud je odbio prijedlog žalitelja za dopunu financijsko knjigovodstvenog vještačenja podnesenog na raspravi 22. svibnja 2018. … Navedeno, kao osnovano, prihvaća i ovaj drugostupanjski sud jer su sve odlučne činjenice, koje

bi eventualno trebalo utvrditi na temelju tih dokaza, već utvrđene financijsko knjigovodstvenim vještačenjem ...“

Dalje navodi Vrhovni sud:

„Optužena Hrvatska demokratska zajednica također osporava rezultate provedenog vještačenja ukazujući na promašen metodološki pristup koji se temelji na tezama da nezakonit prihod Fimi Medie d.o.o. predstavlja razliku ulaznih i izlaznih računa te da nepostojanje ulaznih faktura upućuje na fiktivne fakture, odnosno unaprijed dogovorene poslove. Smatra da je u tom dijelu činjenično stanje nepotpuno utvrđeno, ističući prigovore na stručnost vještaka.

U žalbama optuženih Ive Sanadera i Hrvatske demokratske zajednice reproduciraju se primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka koje su više puta isticane tijekom postupka, a o kojima se vještak XY jasno i nedvosmisleno očitovao. Stoga je prvostupanjski sud pravilno prihvatio njegov nalaz i mišljenje koje prihvaća i ovaj sud, te obrazložio odbijanje dijela dokaznih prijedloga obrane za dopunu vještačenja i izradu novog nalaza i mišljenja.“

I Vrhovni sud očigledno prihvaća tezu da nepostojanje ulaznih faktura (podizvođača, prim. HZ) za posljedicu ima da su izlazne fakture FIMI medie fiktivne. Međutim, valja ponoviti, da po toj logici, ako vještak nema ulaznih faktura za svoje vještačenje, njegovo vještačenje ne postoji, a njegove fakture državnom

odvjetništvu su fiktivne.

Dalje Vrhovni sud navodi:

> *„Vještaci su prilikom vještačenja uzeli u obzir cjelokupnu knjigovodstveno relevantnu dokumentaciju koja im je predočena, te su također iskazali spremnost da uzmu u obzir i drugu dokumentaciju koja eventualno postoji. Također, treba navesti da je vještak svoje izračune i zaključke temeljio isključivo na podacima kako su oni zabilježeni u knjigovodstveno relevantnoj dokumentaciji, ne ulazeći u vlastitu procjenu pojedinih stavki u svom izračunu, pa je tako odluku na koji će način cijeniti pojedine dvojbene stavke ostavio sudu, koji je potom činjenice vezane za takve stavke utvrđivao dovodeći ih u vezu s drugim rezultatima dokaznog postupka.“*

Pravila vještačenja, kad se radi o **neovisnom vještaku**, traže da vještak ne samo da može „iskazati spremnost“ da u obzir uzme i drugu dokumentaciju, već **mora**, ponavljam **mora**, tražiti i drugu dokumentaciju i ne smije se pouzdati samo u dokumentaciju u spisu. Dakle, vještak je **morao**:

1. obaviti intervjue s optuženicima da čuje i njihove argumente i bolje razumije cijelu situaciju,
2. obaviti intervjue s predstavnicima 29 javnih trgovačkih društava s kojima je poslovala FIMI media. Tu vještak za financije i računovodstvo ima samo djelomične kompetencije te je intervjue sa svim gore navedenim

osobama **morao** obaviti i vještak za marketing koji nikad nije imenovan u ovom sudskom postupku.

3. ako je već tvrdio da ako nema ulaznih faktura da tada nema niti pruženih usluga, **morao** je provjeriti u FIMI medii, ali i u svih 29 trgovačkih društava postoje li dokazi da su usluge pružene unatoč činjenici da za predmetne usluge FIMI media nema odgovarajuće ulazne fakture. Tu vještak za financije i knjigovodstvo više nema odgovarajuće kompetencije, već je to **morao** analizirati vještak za marketing.

Dalje Vrhovni sud navodi:

> *„Prema tome, ocjena je ovog drugostupanjskog suda da su nalaz i mišljenje (Vještaka, prim. HZ), kao i njegove dopune, u cijelosti sačinjeni objektivno i u skladu s pravilima struke, na temelju podataka sadržanih u dokumentaciji. Prvostupanjski sud potanko je obrazložio zbog kojih je drugih utvrđenja u postupku pojedine stavke u nalazu i mišljenju vještaka odlučio cijeniti ne samo kroz (pravilan) knjigovodstveni izračun, … Vještak XY iznio je podrobna, stručna i konkretna pojašnjenja u vezi svog nalaza i mišljenja, odgovarajući na pitanja stranaka i očitujući se o njihovim primjedbama. Slijedom toga, nalaz vještaka u cijelosti je vjerodostojan i pravilan, a okolnost da je pojedine stavke sud drugačije cijenio treba dovesti u vezu s time da je zadatak vještačenja bio utvrditi pojedine činjenice s knjigovodstvenog aspekta, dok je*

sud taj koji nakon provedenog cjelokupnog dokaznog postupka može doći i do drugih relevantnih saznanja o tim činjenicama koje same po sebi mogu, ali ne moraju biti vidljive iz knjigovodstvene dokumentacije.

Stoga i ovaj drugostupanjski sud prihvaća ocjenu suda prvog stupnja da je financijsko knjigovodstveno vještačenje provedeno stručno, savjesno i objektivno, čime je neosnovan niz daljnjih žalbenih prigovora koji će se u nastavku razmotriti. „

Dalje Vrhovni sud navodi:

„Suprotno žalbenim navodima optuženog Ive Sanadera i optužene Hrvatske demokratske zajednice, prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da za utvrđenje činjenica koje se odnose na predmet optužbe u ovom predmetu nije bilo potrebno provesti marketinško vještačenje.“

Kako to Vrhovni sud smatra da nije bilo potrebno provesti marketinško vještačenje i kako to Sud zamišlja da unatoč tome što od sedam (7) zadataka koje je dobio u svom nalogu vještak za financije i knjigovodstvo njih četiri (4) se upravo odnosi na poslove vještačenje u kojima kompetencije ima samo vještak za marketing, a ne i vještak za financije i računovodstvo.

Dalje Vrhovni sud navodi:

„Naime, iz činjeničnog opisa izreke pobijane presude proizlazi da se angažman Fimi Medii d.o.o. trebao osigurati „bez obzira na ponuđene uvjete“, dakle,

> *neovisno o tržišnim uvjetima, pa je potpuno irelevantno radi li se u konkretnom slučaju o „znatno skupljim cijenama“.“*

Iako se i laiku mora učiniti da je jedini motiv da se angažira FIMI media mogao biti da se preko prekomjernih cijena ‘digne lova’ i raspodijeli optuženicima, Vrhovni sud smatra da tome nije tako. Prema Vrhovnom sudu, da je FIMI media svoje usluge prema 29 trgovačkih društava pružala upola cijene, ili za jednu kunu ili čak besplatno, i dalje bi, prema Vrhovnom sudu, bilo ostvareno biće kaznenog djela. Dakle, prema Vrhovnom sudu, čak da je FIMI media za cijelo vrijeme suradnje s 29 trgovačkih društava ostvarivala gubitke, pa se nikakav novac nije mogao izvući i podijeliti, to je nebitno. Pa tako nastavlja Vrhovni sud:

> *„pri čemu je za ovaj postupak nebitno jesu li ti uvjeti bili tržišni, odnosno povoljniji ili nepovoljniji u odnosu na realne, pa ni u tom dijelu način formiranja cijena i njihova tržišna vrijednost jer to nisu odlučne niti važne činjenice.“*

Vrhovni sud tvrdi da čak ako su uvjeti bili i povoljniji u odnosu na realne, odnosno u odnosu na tržišne, dakle čak da je u ekstremnom slučaju FIMI media svoje usluge pružala za jednu kunu, za ovaj postupak to je nebitno, a biće kaznenog djela je ostvareno.

Dalje navodi Vrhovni sud:

„Stoga su neosnovani navodi žalbe optužene Hrvatske demokratske zajednice o tome da bi jedino utvrđenje da su poslovi obavljani po cijenama većim od tržišnih ili da su bili nepotrebni, značilo da je stečena protupravna imovinska korist. Upravo suprotno, nezakonitost poslovne suradnje ne očituje se u cijenama po kojima je Fimi Media d.o.o. naplaćivala poslove, već u pritiscima da se ostvari poslovna suradnja upravo s tim trgovačkim društvom …“

Pa valjda je i ‘iz aviona’ jasno da su jedini mogući razlozi i motiv angažiranja FIMI medie uprave upravo **cijene**, a ne samo pritisci da se s FIMI media angažira. Koja bi to bila logika da se FIMI media angažira „bez obzira na ponuđene uvjete“ kako to ponavljaju Županijski i Vrhovni sud, ako jedini motiv tog angažmana nisu upravo i samo cijene po kojima je FIMI media pružala svoje usluge.

Pa kako bi optuženici stekli protupravnu imovinsku korist? Pa samo preko cijena! I to samo preko prekomjernih cijena, onih iznad tržišnih. Cijene su jedini bitan faktor za cijeli ovaj sudski postupak. Ali u ovom sudskom postupku, Vrhovni sud samo pitanje cijena cijeni posve irelevantnim i promašenih argumentom. To jasno znači da bi, prema Vrhovnom sudu, biće kaznenog djela postojalo i da je FIMI media svoje usluge pružala za jednu Kunu ili čak besplatno jer je, eto, te usluge pružala navedenim trgovačkim društvima pod pritiskom optuženika.

Dalje navodi Vrhovni sud:

> *„Protivno istaknutim žalbenim navodima, u ovom postupku je utvrđeno da su poslovanjem Fimi Medie d.o.o. osigurana plaćanja putem trgovačkih društava, državnih i javnih institucija za izvršene, ali i neizvršene usluge, bez obzira na ponuđene uvjete. Dakle, dijelom se radilo o stvarnom obavljanju poslovanja, a dijelom, pak, o fiktivnom poslovanju te plaćanju fiktivnih faktura, kako to proizlazi iz financijsko knjigovodstvenog vještačenja …“*

Vještak nije mogao tvrditi da su usluge neizvršene jer nije proveo sve postupke kojima bi to dokazao – intervjui sa zaposlenicima FIMI medie, intervjui za voditeljima marketinga u 29 trgovačkih društava, proučavanje druge relevantne dokumentacije. Drugo, vještak nema niti kompetencije utvrđivati jesu li usluge izvršene, kako djelomično tako i u cijelosti. Da je vještak za financije i računovodstvo imao u rukama npr. primopredajni zapisnik o izvršenoj usluzi remonta nuklearke Krško, bi li se usudio ustvrditi da je usluga izvršena ili nije. Ili je, kad se radi o marketinškim agencijama, njihova djelatnost tako jednostavna da izvršenje usluge može lako procijeniti, ne samo vještak za financije, već bilo tko, pa i sud. Po toj logici bi onda trebalo ukinuti vještake za marketing.

Kad se radi o fiktivnim fakturama, da je vještak tražio i analizirao ostalu dokumentaciju (koja nije u spisu) te da je pitanje fiktivnih faktura provjerio u 29 trgovačkih društava, tada bi se sudu vještaka mogla dati neka vrijednost, ali niti tada to ne bi mogao napraviti vještak za financije i

računovodstvo. Ali jedina teza vještaka je ova: „ako FIMI media nema ulaznih faktura, onda usluga nije pružena, a faktura je fiktivna.“ Županijski i Vrhovni sud ovakvo utvrđenje vještaka prihvaćaju bez problema.

Dalje Vrhovni sud navodi:

> *„U odnosu na HEP, prihvaćena je ponuda Fimi Medie d.o.o. iako je cijena usluga bila za 15-20% viša nego kod drugih marketinških agencija s kojima je HEP surađivao …“*

Vrhovni sud uopće ne zanima radi li se možda o drugim poslovima zbog kojih su cijene više i jesu li te cijene iznad tržišnih u odnosu na druge marketinške agencije. Zar nije očito da se o tako nečemu može očitovati samo vještak za marketing.

Ali, samo nekoliko stranica prije, Vrhovni sud u svojoj Presudi tvrdi da:

> *„… pri čemu je za ovaj postupak nebitno jesu li ti uvjeti bili tržišni, odnosno povoljniji ili nepovoljniji u odnosu na realne, pa ni u tom dijelu način formiranja cijena i njihova tržišna vrijednost jer to nisu odlučne niti važne činjenice.“*

> *„… nezakonitost poslovne suradnje ne očituje se u cijenama po kojima je Fimi Media d.o.o. naplaćivala poslove, već u pritiscima da se ostvari poslovna suradnja upravo s tim trgovačkim društvom …“*

Za Vrhovni sud odjednom je važna činjenica da je HEP FIMI medii plaćao usluge 15-20% više nego drugim marketinškim agencijama, dok nešto ranije tvrdi da je pitanje cijena potpuno irelevantno, a argumenti na tu temu promašeni.

Dalje Vrhovni sud navodi:

> *„Naime, vještak je više puta tijekom postupka decidirano iskazao kako u svom nalazu nije utvrđivao je li riječ o nezakonitoj dobiti ili protupravnoj imovinskoj koristi. (iskaz 24. travnja 2018.). Iskazao je također da, kada govori o razlici između ulaznih i izlaznih računa, ne govori o nezakonitoj dobiti niti šteti, već isključivo o razlici između iznosa na tim računima. Navedeni iznosi vještaku su poslužili kako bi utvrdio koliki je udio inkriminiranih prihoda u ukupnim prihodima Fimi Medie d.o.o.“*

Kaže Vrhovni sud da su navedeni iznosi – razlike između ulaznih i izlaznih računa – poslužile vještaku da utvrdi koliki je udio inkriminiranih prihoda u ukupnim prihodima FIMI medie d.o.o. Ulazni računi nemaju nikakve veze s prihodima te je nemoguće utvrditi udio inkriminiranih prihoda u ukupnim prihodima FIMI medie utvrđujući razliku između ulaznih i izlaznih računa.

Dalje navodi Vrhovni sud:

> *„U tom smislu neosnovani su i navodi žalbe optužene Hrvatske demokratske zajednice prema kojoj je vještak trebao provesti intervjue s djelatnicima Fimi Medie*

> *d.o.o. i subjektima s kojima je ona poslovala kako bi razumio poslovne procese u marketinškoj agenciji niti su takvi svjedoci u postupku predlagani.“*

Zar sam Vrhovni sud može povjerovati u tako što?! Zar Vrhovni sud zaista misli da nije moguće da bi intervjuima s djelatnicima FIMI medie (pa onda i intervjuima s nadležnim osobama u 29 trgovačkih društava) vještak mogao doći do barem jedne važne činjenice koja bi utjecala na njegov nalaz i mišljenje.

Na temelju ove presude, netko bi mogao pomisliti, pa čak i izreći – evo napokon dokaza da je hrvatsko pravosuđe neovisno. **Ali ova presuda samo je damin gambit; žrtva pješaka za drugi ili viši cilj.**

Hrvoje Zgombić
Ovlašteni revizor
Ovlašteni porezni savjetnik
Sudski vještak za financije i računovodstvo

www.zgombic.eu

Izvor: https://zgombic.eu/slucaj-fimi-media-sanader-hdz-tzv-veliki-slucaj-fimi-media/